

การรณรงค์เพื่อเกษตรกรรมที่ยั่งยืน

ธุรกิจแห่งความเสี่ยง

การสรุปประเด็นของรายงานว่าด้วยผลกระทบด้านเศรษฐกิจและการควบคุม
ที่เกิดจากการปล่อยพันธุ์ข้าวตัดแปลงพันธุกรรม
โดยไม่ตั้งใจสู่ระบบการค้าข้าวของสหรัฐฯ

กรีนพีซเป็นองค์กรรณรงค์อิสระระดับโลก
ที่ดำเนินการโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ
เปลี่ยนแปลง
ทัศนคติและพฤติกรรม ปกป้องและอนุรักษ์
สิ่งแวดล้อมรวมทั้งส่งเสริมให้เกิดสันติภาพ

greenpeace.org

ข้อมูลเพิ่มเติมสามารถติดต่อได้ที่

enquiries@int.greenpeace.org

JN 091

การสรุปประเด็นรายงานเรื่อง “ธุรกิจแห่งความเสี่ยง”
จัดทำโดย ดร. อี. นีล บลู จากบริษัทที่ปรึกษาเนล บลู
รัฐโอไฮโอ สหรัฐ อเมริกา และตีพิมพ์ในเดือนพฤศจิกายน 2550

โดยองค์กรกรีนพีซสากล

Ottho Heldringstraat 5,

1066 เอแซด อัมสเตอร์ดัม เนเธอร์แลนด์

โทรฯ : +31 20 7182000 แฟกซ์ +31 20 5148151

การสรุปประเด็นของรายงานว่าด้วยผลกระทบด้านเศรษฐกิจ
และการควบคุมที่เกิดจากการปล่อยพันธุ์ข้าวตัดแปลงพันธุกรรม
โดยไม่ตั้งใจสู่ระบบการค้าข้าวของสหรัฐฯ

กรีนพีซได้มอบหมายให้นักเศรษฐศาสตร์ด้านการเกษตร
อิสระดำเนินการตรวจสอบผลกระทบทางเศรษฐกิจที่เกิด
จากกรณีอื้อฉาวเรื่องการปนเปื้อนของข้าวตัดแปลง
พันธุกรรม รายงานเรื่อง “ธุรกิจแห่งความเสี่ยง” ฉบับนี้ซึ่ง
จัดทำโดย ดร. อี. นีล บลู จากบริษัทที่ปรึกษา นีล บลู
รัฐโอไฮโอ สหรัฐอเมริกา และได้รับการตีพิมพ์โดยองค์กร
กรีนพีซสากล ในเดือนพฤศจิกายน ปี 2550 ได้ระบุและ
บ่งชี้ปริมาณของผลกระทบทางการเงินที่เกิดขึ้นกับ
อุตสาหกรรมข้าว และได้ประมาณว่าค่าใช้จ่ายที่เกิดจาก
เหตุการณ์ดังกล่าวทั่วโลกน่าจะสูงเกิน 1 พันล้านเหรียญ
สหรัฐฯหนี้สินของเบเยอร์อาจมีสูงถึงหลายพันล้านดอลลาร์
ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับผลของการฟ้องร้องคดีและค่าเสียหายเชิง
ลงโทษที่บริษัทฯ อาจได้รับ

รายงานฉบับนี้เราจะได้นำเสนอผลสรุปหลัก
ของการจัดทำรายงาน

ค่าเสียหายรวมสูงสุดถึง 1.285 พันล้านเหรียญ

ได้มีการประมาณว่าค่าเสียหายรวมที่เกิดขึ้นทั่วโลกอัน
เป็นผลมาจากการปนเปื้อนของข้าวพันธุ์ LL601 อยู่ที่ราว
741 ล้านเหรียญ ถึง 1.285 พันล้านเหรียญ เกษตรกรผู้
ได้รับความเสียหายทั้งทางตรงและทางอ้อมจากการ
ปนเปื้อนของข้าวพันธุ์ลิเบอร์ตี้ ลิงค์ต่างพยายามทวง
ค่าเสียหายผ่านทาง การฟ้องร้องดำเนินคดีในนามกลุ่ม
บุคคลกับบริษัทเบเยอร์ ครอบไซเนส แอลพี, บริษัทไรซ์
แลนด์ฟูดส์ และโพรคิวเซอร์ ไรซ์ มิลล์การปนเปื้อนของข้าว
หลายข้าวจากสหรัฐฯ ได้ส่งผลกระทบต่อเกษตรกรหลาย
พันราย รวมทั้งธุรกิจทั่วโลก

ประมาณร้อยละ 63 ของปริมาณข้าวส่งออกของสหรัฐฯ
ได้รับผลกระทบจากการปนเปื้อนดังกล่าว เฉพาะจากการ
ทดลองภาคสนามเพียงอย่างเดียว ข้าวตัดแปลงพันธุ
กรรมของเบเยอร์ก็ได้ปนเปื้อนไปกับข้าวของเกษตรกร
พ่อค้า ผู้แปรรูป ผู้ประกอบการโรงสี และผู้ค้าปลีก ทั้งนี้ได้
มีการยืนยันว่าพบการปนเปื้อนในอย่างน้อย 30 ประเทศ
ปัจจุบันจำนวนโจทก์ทั้งในนามของบุคคลและธุรกิจที่ยื่น
ฟ้องคดีกับเบเยอร์ ณ มีจำนวนหลายร้อยราย และคาดว่า
ในปีนี้ตัวเลขดังกล่าวถึงตัวสูงขึ้นไปเป็นหลักพัน

ความเป็นมาของเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น

ในเดือนสิงหาคม ปี 2549 กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ของสหรัฐอเมริกาได้ออกแถลงการณ์สั้นๆ เพื่อประกาศว่า
ผลผลิตข้าวของสหรัฐฯ ถูกปนเปื้อนด้วยข้าวพันธุ์ LL601 (ลิเบอร์ตี้ ลิงค์) ซึ่งเป็นพันธุ์ข้าวตัดแปลงพันธุกรรม (GE)
ของบริษัทเบเยอร์ ครอบไซเนส (Bayer CropScience)

การประกาศดังกล่าวนับเป็นจุดเริ่มต้นของหายนะทางการเงินและการตลาดครั้งใหญ่ที่สุดที่เกิดขึ้นใน
ประวัติศาสตร์ของวงการค้าข้าวสหรัฐฯ ผลกระทบที่เกิดจากอุตสาหกรรมดังกล่าวแผ่ขยายไปทั่วโลก ทำให้มีค่าเสียหาย
ขึ้นอย่างมหาศาล ซึ่งได้เข้ามาเปลี่ยนแปลงอุตสาหกรรมข้าวอย่างรวดเร็วและส่งผลกระทบเป็นอย่างมาก

การสรุปประเด็นของรายงานว่าด้วยผลกระทบด้านเศรษฐกิจและการควบคุมที่เกิดจากการปล่อยพันธู์ข้าวตัดแปลงพันธู์กรรมโดยไม่ตั้งใจสู่ระบบการค้าข้าวของสหรัฐ

ผลขาดทุนโดยประมาณที่เกิดจากกรณีการปนเปื้อนของข้าวพันธู์ LL601

ผลขาดทุนที่เกิดจาก:	ค่าใช้จ่าย ค่าต่ำสุด ล้านเหรียญฯ	ค่าใช้จ่าย ค่าสูงสุด ล้านเหรียญฯ
การทำความสะอาดฟาร์ม	2.172	3.259
การทดสอบเมล็ดพันธู์	2.088	2.088
รายได้เดิมจากผลผลิตข้าวของ ผู้ผลิตในปี 2550	17.423	17.423
ผลขาดทุนที่เกิดจากการจ่ายเงิน ของรัฐเนื่องจากการส่งออกข้าว	9.975	9.975
ผลขาดทุนจากรายงานของ BASF	1.000	15.000
การทำความสะอาดและทดสอบ ผู้ แปรรูป	87.584	90.968
ผลขาดทุนจากการส่งออกโดยตรง ประจำปีเพาะปลูก 2549/ 50	254.041	254.041
ผลขาดทุนจากการส่งออกในอนาคต (ประชาคมยุโรป + ฟิลิปปีนส์)*	89.000	445.000
การเรียกคืนผลิตภัณฑ์รายย่อยใน ประชาคมยุโรป	60.032	180.000
การเรียกคืนผลิตภัณฑ์รายย่อย: ฟิลิปปีนส์ & กาน่า	24.481	73.445
ผลขาดทุนจากการส่งออกสินค้าทาง เรือ	25.427	25.427
ผลขาดทุนจากการส่งออกสินค้าทาง เรือ	168.000	168.000
ผลขาดทุนรวม	741.223	1,284.626

หมายเหตุ: * ประเมินจากตัวเลขของตลาดส่งออกปิดของประชาคมยุโรปและฟิลิปปีนส์ตั้งแต่ 1 ถึง 5 ปี

ตลาดส่งออกข้าวสหรัฐฯ ที่ได้รับผลกระทบจากการพบการปนเปื้อนของข้าวพันธุ์ LL601

อันดับการส่งออก ในปี 2549	ประเทศ	มูลค่าการส่งออกปี (ล้านเหรียญฯ)	ปฏิกริยาโต้ตอบจากผู้นำเข้า	ส่งผลกระทบต่อ การค้าหรือไม่
1	เม็กซิโก	205	เรียกร้องหนังสือรับรองหนังสือ รับรองปลอดการตัดแต่งพันธุกรรม การค้าชะงักงัน	ใช่
2	ญี่ปุ่น	169	เรียกร้องให้มีการทดสอบ	ใช่
3	อิรัก	145	เรียกร้องให้มีการทดสอบ ดัชนีชั้น ต่ำ(threshold) ร้อยละ1	ใช่
4	เฮติ	112	การค้าดำเนินต่อไป	ไม่ใช่
5	แคนาดา	107	เรียกร้องให้มีการทดสอบดัชนีชั้น ต่ำ (threshold) ร้อยละ5	ใช่
6	ประชาคมยุโรป	69	หยุดการค้าข้าวเมล็ดยาว	ใช่
7	ซาอุดี อาระเบีย	42	การค้าดำเนินต่อไปติดป้ายฉลาก การปนเปื้อนร้อยละ1%	ไม่ใช่
8	นิการากัว	40	การค้าดำเนินต่อไป	ไม่ใช่
9	คิวบา	40	การค้าชะงักงันสถานการณ์ยังไม่ แน่นอน	ใช่
10	ฮอนดูรัส	39	การค้าดำเนินต่อไป	ไม่ใช่
12	เกาหลี	32	เรียกร้องให้มีการทดสอบ เกิด ความยุ่งยากในกาส่งออก	ใช่
16	ฟิลิปปินส์	20	หยุดการค้า	ใช่
18	ไต้หวัน	20	เรียกร้องให้มีการทดสอบ	ใช่
มูลค่าการส่งออก รวม(ล้านเหรียญ)		1,289	ส่วนแบ่งของการส่งออกของ โลกที่ได้รับผลกระทบ: ร้อยละ63	

หมายเหตุ: รัสเซียได้ประกาศห้ามนำเข้าข้าวจากสหรัฐฯทั้งหมด

สหรัฐฯอาหรับเอมิเรตส์ต้องการให้ข้าวจากสหรัฐฯปลอดการตัดแต่งพันธุกรรม

ที่มา: สหพันธ์ข้าวสหรัฐฯ

การสรุปประเด็นของรายงานว่าด้วยผลกระทบด้านเศรษฐกิจ
และการควบคุมที่เกิดจากการปล่อยพันธุ์ข้าวตัดแปลงพันธุกรรม
โดยไม่ตั้งใจสู่ระบบการค้าข้าวของสหรัฐฯ

**บทเรียนที่ได้รับ: แม้การทดลองภาคสนามที่มี
การจำกัดปริมาณก็สามารถสร้างความเสียหาย
อย่างใหญ่หลวงทางเศรษฐกิจได้**

ประเด็นสำคัญคือการเน้นย้ำให้เห็นว่าการปนเปื้อนของส
ต็อกข้าวนั้นเกิดจากการทดลองปลูกข้าวตัดแปลงพันธุ
กรรมในภาคสนามมากกว่าที่จะเป็นผลมาจากการเพาะปลูก
ในเชิงพาณิชย์ นอกจากนี้การทดลองภาค สนามดังกล่าว
สิ้นสุดลงเป็นเวลาห้าปีแล้วก่อนจะพบการปนเปื้อนด้วยซ้ำ
แผนการใดๆ ที่จะนำข้าวพันธุ์ LL601 ไปซื้อขายเชิง
พาณิชย์ได้ถูกยกเลิกในปี 2544 เมื่อการทดลองภาคสนามได้
สิ้นสุดลง แต่ข้อเท็จจริงที่ว่ากรทดลองปลูกภาคสนามอาจ
นำไปสู่การปนเปื้อนในวงกว้างต้องถือเป็นเรื่องที่
อุตสาหกรรมทั้งหมดที่เผชิญกับภัยจากพืชตัดแต่งพันธุ
กรรมต้องให้ความสำคัญเป็นอย่างมาก การทดลองปลูกข้าว
ดังกล่าวนี้ทำให้เกิดความเสียหายต่ออุตสาหกรรมอาหาร
และยังความเสียหายที่ถึงปัจจุบันก็ไม่ได้รับการดำเนินการ
แก้ไขเท่า ที่ควรกรณีนี้อาจในเรื่องข้าวพันธุ์ลิเบอร์ตี อิงค์
ไม่ได้เป็นเพียงกรณีการปนเปื้อนที่กรณีเดียวกับบริษัท
เบเยอร์ ครอบครองสิทธิส่วนเกี่ยวข้อง โดยกรณีของสตาร์
ลิงค์ในปี 2544 เกี่ยวกับการปนเปื้อนของข้าวโพดตัดแต่ง
พันธุกรรมสู่ห่วงโซ่อาหาร ทำให้ไม่เหมาะกับการบริโภค
ซึ่งเกิดขึ้นก่อนกรณีของข้าวพันธุ์ LL601 นับว่าเป็นกรณี
การปนเปื้อนอาหารด้วยพืชตัดแปลงพันธุกรรมที่ถือว่า
เลวร้ายที่สุด

ปิดประตูการส่งออกข้าวจีอี

ประเทศต่างๆ ได้ออกมากำหนดการอย่างฉับพลันเพื่อปกป้อง
ประโยชน์ของชาติตนเองท่ามกลางกระแสตื่นตัวในเรื่องภัยจากการ
ปนเปื้อน โดยหลายประเทศได้ระงับการนำเข้าข้าวจากสหรัฐฯ
ตลาดส่งออกข้าวของสหรัฐฯหลายแห่งได้ออกมาโต้ตอบอย่างจริงจัง
เพื่อเป็นการปกป้องลูกค้าของตนเอง ตัวอย่างเช่น ประเทศไทยและ
เวียดนามที่ได้ตกลงผลิตเฉพาะข้าวที่ไม่ผ่านการตัดแปลงพันธุ
กรรมเท่านั้น ด้านผู้ค้าข้าวบาสมาดิของอินเดียก็ได้ร่วมกันออกมา
ยืนยันว่าพื้นที่เพาะปลูกข้าวบาสมาดิทั้งหมดปราศจากการปนเปื้อน
ของพืชตัดแปลงพันธุกรรม ประเทศอูรุกวัยก็ได้ประกาศปลอดการ
ปนเปื้อนของพืชตัดแปลงพันธุกรรม หลายบริษัท รวมถึงบริษัทค้า
ข้าวรายใหญ่ที่สุดของโลกอย่าง บริษัท Ebro Puleva ปัจจุบันก็
ได้รับซื้อข้าวจากแหล่งที่ปลอดการตัดแปลงพันธุกรรมนอกสหรัฐ
อเมริกา
ดังนั้นอุตสาหกรรมข้าวของสหรัฐฯจึงหันมาพึ่งพิงการส่งออกไปยัง
ทวีปอเมริกามากขึ้นเรื่อยๆ แต่ทั้งนี้ตลาดดังกล่าวก็ยังไม่มีความ
แน่นอน หรือไม่ได้สนับสนุนการใช้เทคโนโลยีพันธุวิศวกรรมที่อยู่
ห่วงโซ่อุปทานอาหารของตนทั้งหมด จากปัจจัยทั้งในด้านตลาดข้าว
สหรัฐฯ ที่แคบลง รวมทั้งความไม่แน่นอนของตลาดดังกล่าวทำให้
เกษตรกรผู้ปลูกข้าวของสหรัฐฯ ต้องตกที่นั่งลำบาก

หนทางเลี่ยงหนะ :

ป้องกันไม่ให้เกิดการทดลองปลูกข้าวภาคสนามและไม่ยอมรับเทคโนโลยีพันธุวิศวกรรม

เป้าหมายเฉพาะหน้าของอุตสาหกรรมข้าวสหรัฐฯในตอนนี้คือการจัดการการปนเปื้อนของพืชตัดแปลงพันธุกรรมออกจากห่วงโซ่อุปทาน
ทุกภาคส่วน ทั้งนี้การฟื้นตัวและการพัฒนาขึ้นมาในอนาคตก็ไม่เพียงขึ้นอยู่กับการผลิตข้าวปลอดการตัดแปลงพันธุกรรม หากแต่ยัง
ต้องอาศัยการป้องกันแหล่งการปนเปื้อนทั้งหมดที่อาจเป็นไปได้ ซึ่งรวมจากการทดลองปลูกภาคสนามและการปลูกเชิงทดลอง

กรีนพีซเป็นองค์กรรณรงค์อิสระระดับโลก
ที่ดำเนินการ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ
เปลี่ยนแปลงทัศนคติและพฤติกรรม
ปกป้องและอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม
และส่งเสริมให้เกิดสันติภาพ

องค์กรกรีนพีซสากล
Ottho Heldringstraat 5,
1066 เอแซด อัมสเตอร์ดัม เนเธอร์แลนด์
โทรฯ : +31 20 7182000 แฟกซ์ +31 20 5148151
greenpeace.org